

MBN-004-016201

Seat No. _____

B. Ed. (Basic) (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2018

**CC - 3 A : Philosophical & Sociological
Foundation of Education**

Faculty Code : 004

Subject Code : 016201

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬
- (૧) રવિન્દ્રનાથ ટાગોરની દ્રષ્ટિએ અભ્યાસક્રમ કેવા પ્રકારનો હોવો જોઈએ ?
- (૨) ખાનગીકરણનો અર્થ લખો.
- (૩) વર્ધા સમિતિએ સૂચવ્યા મુજબ શાળા એક માસમાં સરેરાશ _____ દિવસો અને વર્ષમાં _____ દિવસો કામ કરશે.
- (૪) લક્ષ્મી લાડલી યોજનાના હેતું જણાવો.
- (૫) વર્ધા પરિષદમાં કોને - કોને આવવાની છૂટ હતી ?
- (૬) વાસ્તવવાદનો શૈક્ષણિક અર્થ આપો.
- (૭) લોકશાહીમાં કેવા - કેવા મૂલ્યોનો સમાવેશ થઈ શકે ?
- (૮) શાળા, મહાશાળામાં અપાતી કેળવણીનો સંકુચિત અર્થ લખો.
- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૨૪
- (૧) સામાજિક પરિવર્તન લાવવામાં નવીનીકરણનો ફાળો જણાવો.
- (૨) રવિન્દ્રનાથ ટાગોરે કેવા અભ્યાસક્રમની કલ્પના કરી હતી ?
- (૩) પ્રકૃતિવાદી શિક્ષણમાં પાઠ્યક્રમની સ્પષ્ટતા કરો.
- (૪) શહેરીકરણની પ્રક્રિયા ટૂંકમાં લખો.
- (૫) ખાનગીકરણની સામાજિક પરિવર્તનમાં ભૂમિકા જણાવો.
- (૬) વિદ્યાર્થીઓને શ્રમથી થતા ફાયદાઓ લખો.
- (૭) નઈ તાલીમની શાળા બાહ્ય દ્રષ્ટિએ કેવી હોવી જોઈએ ?

- (૮) સમવાય શિક્ષણ પદ્ધતિના મુખ્ય ત્રણ હેતુઓ જણાવો.
- (૯) ગરીબી ઉન્મૂલનમાં કન્યા કેળવણીની ભૂમિકા લખો.
- (૧૦) કેળવણી દ્વારા ચારિત્ર્ય ઘડતરનું ધ્યેય સિદ્ધ થાય છે ? કેવી રીતે ?

૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : ૩૦

- (૧) નઈ તાલીમનો વિદ્યાર્થી સ્વતંત્ર બને, સ્વાવલંબી બને, કોઈના શોષણમાં ભાગીદાર નહીં હોય - આ વિધાનની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (૨) આઝાદી પહેલા અને આઝાદી બાદ કન્યા કેળવણી માટે થયેલા પ્રયાસો વર્ણવો.
- (૩) શિસ્તના પ્રકાર જણાવી કોઈ પણ એક પ્રકાર વિશે સવિસ્તર લખો.
- (૪) વર્તમાન સમયમાં મૂલ્યોની જરૂરિયાત શા માટે છે ? સમજાવો.
- (૫) વ્યાપક અને સંકુચિત કેળવણી વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (૬) પદયાત્રામાં સમૂહ ભોજન દ્વારા સમૂહ જીવનના ક્યાં-ક્યાં ગુણોનો વિકાસ થાય છે ?
- (૭) નાનાભાઈનો જીવનવૃત્તાંત વર્ણવો.
- (૮) સામાજિક પરિવર્તનનું સ્વરૂપ સમજાવો.